

Sosiaali- ja terveystalouden tammi - syyskuun talous- ja toimintaraportti 2021

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Koronasta on edelleen aiheutunut ylimääräisiä kustannuksia erityisesti runsaan testaamisen johdosta, myös rokottamisen ja rajanylityspaikan terveystarkastuksen ylläpito on vaatinut lisätyövoimaa ostopalveluna. Valtiolta tulleet tiedot koronakorvauksista merkitsevät kuitenkin koronasta aiheutuvien nettomenojen kohtuullistamista. Valtionkorvauksia tammi-elokuun ajalta saataneen STM:n asetuksen mukaisesti covid-19 kustannuksiin arviolta 1 500 000 euroa. Rajaterveystarkastuksiin liittyvä korvaussumma ei ole vielä tiedossa.

Talousarvion 9 kk:n toteutuman perusteella talousarvioon varattujen rahojen arvioidaan vuoden 2021 osalta ylittyvän 100 000 euroa.

Soten oman toiminnan osalta ylitys on yhteensä noin 1 100 000 euroa. Menokasvu kohdistuu seuraavasti: henkilöstökulut 480 000 euroa, palvelujen ostot 1 630 000 euroa, avustukset 570 000 euroa, hoitotarvikkeet 20 000 euroa ja vuokrat 50 000 euroa. Myyntitulot ylittyvät 150 000 euroa. Lisäksi valtionkorvauksia on arvioitu 1 500 000 avustustuloihin.

Erikoissairaanhoidon osalta jäädytään alle talousarvion arviolta 1 000 000 euroa, mikä pienentää merkittävästi sosiaali- ja terveystalouden ylitystarvetta.

Terveystalouden talousarvion 9 kk:n raportti ennustaisi ylitystarviota noin 1 250 000 euroa. Arvio muodostuu koronaepidemian hoidon vaatimista lisäkustannuksista. Kustannusten kasvusta 350 000 euroa muodostuu lisähenkilöstön kustannuksista (hengitystievastaanotto-, jäljitys- ja rökötustyö sekä rajaterveystarkastukset satamassa) ja 1 000 000 euroa koronanäytekuksista. Lisäksi lisätulojen aiheuttamat rakennuskustannukset sekä vuokrat ovat aiheuttaneet noin 50 000 euron lisäkustannukset. Myyntituotot tulevat ylittämään talousarvion arviolta 150 000 euroa. Ylitys aiheutuu pääasiassa ulkokuntalaisista otetuista koronanäytteiden myyntituotoista.

Valtionkorvauksia arvioidaan tammi-elokuulta saatavan noin 1 500 000 euroa, joten tulot kattavat nuo Koronasta aiheutuvat menot terveystaloudissa. Loppuvuoden osalta korvaussummia ei ole vielä tiedossa.

Suun terveydenhuollossa 1.7.2021 voimaan tullut maksuasetuksen muutos näkyy kohonneina kuluina ja lisääntyneinä tuloina koska em. päivämäärän jälkeen kaikki ostopalvelussa toteutettu hoito ja hammastekniset kulut laskutetaan suoraan kaupungilta. Hammastekniset työt laskutetaan jatkossa potilailta toteutuneiden kulujen perusteella ja ostopalveluun lähetetyt potilaat maksavat hoidostaan TK-maksuasetuksen mukaiset maksut Naantalissa kaupungille. Ostopalvelun käyttöä pyritään loppuvuoden osalta hillitsemään kohonneiden kulujen vuoksi kuitenkin huomioiden, että kiireettömän hoidon odotusajan takaraja (6 kk) ei ylitä. Ostopalvelu- ja hoitotarvikemenojen lopullista toteutumaa koko vuoden osalta on vielä vaikea ennustaa ja aiempi arvio talousarvion ylityksestä noin 200 000 euroa on edelleen ajankohtainen.

Erikoissairaanhoidon todellinen käyttö on ollut syyskuun lopussa 68,4 %. Sairaanhoidopiiri on päättänyt pienentää tasaerälaskutusta loka – joulukuulta yhteensä n. 1,6 milj. eurolla. Koronatilanteesta aiheutuvan epävarmuuden vuoksi arvioidaan määrärahan alittuvan noin 1,0 milj. eurolla. Erikoissairaanhoidon kustannukset vaihtelevat kuukausittain melko paljon ja useana vuonna loka-marraskuun kustannukset ovat olleet kesimääräisiä kustannuksia suuremmat.

Työllisyyspalveluissa koronan seurauksena merkittävästi lisääntynyt pitkäaikaistyöttömyys sekä yrittäjille väliaikaisesti maksettava työmarkkinatuki näkyvät työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvussa. Tulosalueen ylitystarve tulee olemaan noin 300 000 euroa. (Yrittäjille maksettavan työmarkkinatuen osuus kuntaosuudesta tulee arvion mukaan olemaan vuonna 2021 noin 200 000 euroa.)

Vammaispalveluiden toteutuma 15.10.2021 tilanteen mukaan syyskuun lopussa on 77,5 %. Toteutuneet ja loppuvuodelle ennakoituvat kustannukset ovat kokonaisuudessaan noin 500 000 euroa talousarviossa ennakoitua suuremmat. Yleisissä vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kasvanut ja asiakkaiden keskimääräinen tuentarve on laajentunut, minkä seurauksena kustannusten ennakoitaan ylittyvän noin 100 000 euroa. Kehitysvammaisten palveluissa usean palvelun ennakoitaan ylittävän talousarviossa ennakoitun: laitoshoidon 40 000 euroa, palveluasuminen 40 000 euroa, työtoiminta 40 000 euroa, päivätoiminta 120 000 euroa ja tutkimus- ja neuvolapalvelut 40 000 euroa. Kehitysvammaisten palveluissa kustannusten kasvu johtuu päivä- ja työtoiminnan kallistumisesta sekä asiakasmäärän kasvusta ja asiakkaiden palvelutarpeesta tapahtuneista muutoksista, jotka liittyvät muun muassa ikääntymiseen ja nuorten itsenäistymiseen. Lisäksi talousarviossa ennakoitun 150 000 euron kertakustannus Turun kaupungille kustannusriidan seurauksena.

Hoito- ja vanhuspalveluissa asiakasmaksutuotot ovat koronasta johtuen pienemmät kuntouttavassa päivätoiminnassa ja muistikoti Sylvissä. Terveyskeskusosastolla asiakasmaksutuotot jäävät arvioitua pienemmiksi potilaspaikkojen vähentämisen vuoksi. Vähennys on tehty vaikean henkilöstötilanteen johdosta kesällä ja se jatkuu edelleen. Asiakasmaksutuotot vähenevät loppuvuodesta hieman myös Katavakodin remontin takia. Lisäksi asiakasmaksujen toteumassa on laskutuksellinen noin kuukauden viive.

Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistaminen on tulosalueen suurin haaste. Pitkäaikaisiin sijaistuksiin ei ole ollut riittävää kiinnostusta ja niitä on jouduttu täyttämään useilla työsuhteilla, jolloin työhön sitoutumisen epävarmuus ja työntekijöiden vaihtuvuus lisääntyvät. Myös vakinaisiin työsuhteisiin on haasteita saada osaavaa henkilöstöä. Erilliskorvaukset ylittyvät mm. työvoiman saatavuuden parantamiseksi hälytyskorvauksiin tehtyjen korotusten johdosta. Kokonaisuudessaan henkilöstömenot ylittyvät noin 130 000 eurolla.

Omaishoidon tuki ylittyy noin 170 000 eurolla. Omaishoito on kuitenkin erittäin tärkeä palvelumuoto niin inhimillisistä, kuin kuntataloudellisistakin syistä. Ilman omaishoitoa, hoidettavat olisivat joko säännöllisen kotihoidon tai tehostetun palveluasumisen asiakkaina.

ICT-kulut ylittyvät noin 30 000 eurolla. Koronasta johtuen suojaruusteisiin ja hoitotarvikkeisiin on rahaa kulunut hieman budjetoitua enemmän.

Arvio hoito- ja vanhuspalveluiden ylitystarpeesta on noin 350 000 euroa.